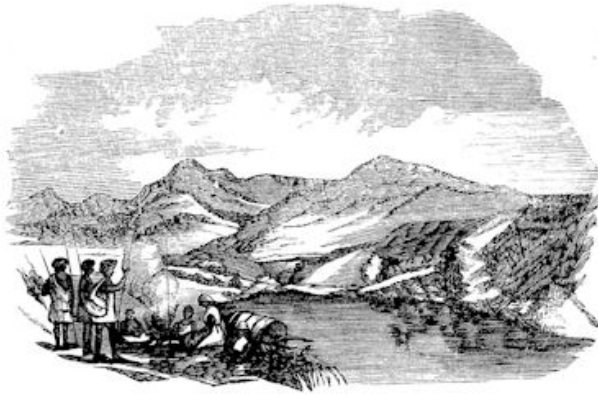

EENE VERLOSSING.

Op Madagaskar vindt men vele plekken, welke de inlandsche Christenen, die thans vrij zijn maar tot nog korten tijd geleden wreed verdrakt werden, niet kunnen aanschouwen zonder dat zij zich roerende gevallen herinneren. Zoo is het ook met het schijnsbaar zoo stil en vreedzaam landschap, dat wij u thans voorstellen. De rivier die het besproeit en verfraait, heet de Mangoro. Het is een breede stroom, dien men volstrekt over moet, als men van Antananarivo, de hoofdstad van het eiland, naar Tamatave, de voornaamste haven van het eiland moet, die men op de oostkust vindt.

Om dezen overtocht te doen, gebruikt men een bak of eene pontschuit, die op aanzoek van de reizigers, door een overhaarder telkens van den eenen oever naar den anderen gestuurd wordt. De inboorlingen noemen de plek dezer overvaart Andakara.

Onder de regering van de wreede koningin Ranavalona, toen de madagassische Christenen overal opgespoord en gejaagd werden, alsof zij wilde beesten en afschuwelijke booswichten waren, gebeurde aan het veer van Andakara het volgende:

Een gezelschap van die arme vogelvrijverklaarden had in allerlijf de omstreken van de hoofdstad verlaten met het doel om Tamatave te bereiken, alwaar zij hoopten of een weinig meer vrijheid te genieten, of scheepsgelegenheid te vinden om een ander land op te zoeken, waar het hun vrij zou staan den God des Evangelies in vrede te dienen. Vele vrouwen, onder welke er eene was, Rafaravary geheten, die tot eene aanzienlijke familie behoorde, waren onder deze vluchtelingen.

Alvorens zij den oever van den Mangoro hadden bereikt, was reeds hun lijden groot geweest. Gedurende vier-en-twintig uren hadden zij in een uitgebreid woud gezworven, zonder gebaande wegen, zonder gidsten, terwijl zij elke menschelijke woning zorgvuldig vermeden en zich in het dikste struikgewas verscholen hadden, zoodra zij maar het minste ontdekten, dat hun de nabijheid van eenig menschelijk wezen kon doen vermoeden. Het verhaal dat de arme Rafaravary later van dezen togt gaf, perste al de hoorders de tranen uit de oogen. Nadat zij eindelijk in het midden van den nacht nabij de rivier waren gekomen, poogden zij daar wat uit te rusten onder een boom; maar de koude en de regenstromen veroorloofden hun geen oogenblik slapens. Toen de morgen was aangekomen, gingen zij naar het veer; maar verbeeld u eens hunne ontsteltenis, toen zij op eenigen afstand een detachement van

omtrent 200 soldaten ontdekten, die naar hetzelfde veer trokken. Wat gedaan? Zij besloten zich eerst nog gedurende dien dag te verschuilen; maar hoe dan de rivier overgekomen? De vrouwen konden er niet over zwemmen; en zij die het zouden hebben kunnen doen, gingen een bijna wissen dood tegemoet, want de wateren van den Mangoro zijn vol van vreeselijke krokodillen, wier kaken alles verbrijzelen wat zij maar kunnen grijpen.

Daar bleef dus geen andere weg over dan te beproeven om met de schuit over te varen. Gedurende den dag had de overhaarder de 200 soldaten, die zijne diensten hadden gevorderd, bij kleine groepjes overgezet, en des avonds kwam hij terug toen onze vluchtelingen moed vattende, hem aanriepen en verzochten hem ook over te zetten. Wat zou hij hun antwoorden? Gij kunt denken, hoe hun het hart van angst klopte. Maar God wilde hen voor ondergang behoeden, en zijne almachtige wijsheid wist alles dienstbaar te maken aan de bereiking van zijne barmhartige voornemens. De overhaarder, bij het invallen van den nacht dezen troep ziende die hem riep, meende dat die nog bij het detachement soldaten behoorde, dat het ongetwijfeld achterblijvers waren, die door de vermoeijensissen van den togt teruggehouden waren, en zonder het minste bezwaar te opperen, zonder de minste inlichting te vragen, liet hij ze in zijnen bak gaan, en bragt ze weinige oogenblikken daarna goed en wel aan den anderen oever aan wal, dien zij haast niet meer gehoopt hadden ooit te bereiken.

»Hoe wonderbaar goed was onze God!» riep Rafaravary later uit: »de soldaten waren, gelijk wij later vernamen, uitgezonden om ons te achterhalen, en meenende dat wij den Mangoro ergens anders, of op eene andere manier waren overgetrokken, hadden zij zich gehaast ons aan den anderen kant van de rivier te gaan zoeken, terwijl wij achter hen waren. Alzoo waren zij die in last hadden ons te vangen, in de hand des Heeren de werktuigen van onze bevrijding geworden.» Hoeveel redenen hebben de Christenen om zich er op te verlaten, dat Hij die hun zijnen Zoon gegeven heeft, om hen zalig te maken, hun ook met Hem alle dingen geven zal!

Aldus bewaard, bereikten de arme vluchtelingen het doel van hunne reis, en tegenwoordig zijn velen hunner nog in leven, en genieten in vrede de vrijheid van godsdienst, welke de dood van Ranavalona en andere discipelen, die de Heere Jezus op Madagaskar in grooten getale bezit, hebben teruggebragt.

VOOR DE ZONDAGSCHOOL.

(MAART.)

(Verlof van bíz. 12.)

»De wil des Heeren geschiede!»
Handelingen 21:14.

Christelijke onderworpenheid in het lijden. Het voorbeeld eener vrouw. — Een christelijk schrijver verhaalt: »Toen ik in de Vereenigde Staten van Amerika was, hoorde ik van de bekeering van een man, die een volslagen wereldling was geweest. Deze zinsverandering was, voor zoover wij menschen kunnen nazien, het gevolg van de volgende omstandigheden. God legde zijne hand op eens innig geliefde en eenige dochter. Dat was eene groote smart, en zij eindigde in den dood. Toen de vreeselijke ure daar was, waarop de afgod van al zijne toegenegeheid moest sterven, stond hij daar aan het hoofdeinde van het bed, door allerlei kwel-

lingen gefolterd, en met geen anderen troost, dan dien de natuur en zijne opvoeding hem konden geven. Daar verkeerde zijne droefheid in woede, en hij beschuldigde laide Gods onbillijkheid, die hem zoo wreed behandeld had door zijn dierbaar kind van zijn hart te scheuren.

Zijne vrouw, eene beminnelijke en gevoelige ziel, stond op dit zelfde oogenblik bij dat zelfde bed; zij echter aan het voetenende. Hare oogen waren gevuld met tranen, hare handen ten hemel geheven, en terwijl iedere zenuw het gevoel haars harten uitdrukte, zuchtte zij: »De wil des Heeren geschiede! De wil des Heeren geschiede! De wil des Heeren geschiede!» Deze uitroepen met zelfverloochening uitgesproken, konden ook het oor van haren echtgenoot niet voorbijgaan. Hij hoorde dien uitroep zoo driemaal herhaald, maar verre van daardoor verteederd te worden, voer hij tegen de ootmoedige geloofsheldin uit en noemde haar ongevoelig. Hij verweet haar zelfs dat zij een buitengewoon hard hart bezat, en den naam van moeder onwaardig was.

Maar de storm der hartstogt ging voorbij, er kwam een uur van nadenken, en de man, die zich beroemd had een filosoof te wezen, die alle dingen van den wijsgeerigen kant

bekeek, de groote en aanzienlijke burger, de man van eer, die zoo trotsch was op zijne deugd en waarheidsliefde, begon toch te gevoelen, dat al deze dingen hem in den steek hadden gelaten, toen het er op aankwam om werkelijk wijsgeerige inzichten, mannenmoed en mannendeugd te openbaren. Hoe stak nu het eenvoudige, ootmoedige geloof zijner zwakke en ongeleerde vrouw bij al wat hij grootsch en voortreffelijks had af! Hij was een soldaat en had bewijzen van moed gegeven, maar zulk een moed kende hij niet. En wat hij voor hardvochtigheid had aangezien was inderdaad meer liefde, verhevener en inniger moederlijke teederheid, dan hij ooit had durven vermoeden. Van het een op het ander peinzende, kwam daar spoedig voor zijn blik eene vrouw verrijzen, de moeder des Verlossers zelve, en dat wel in de smartelijkste ure haars levens. Wat moet dat voor haar zijn te zeggen geweest toen »een zwaard door hare ziel ging,» en zij stond onder het kruis van haar Wonderkind! En toch ook zij viel daar niet onmagtig neer. Ook zij bleef staan, overeind staand, al boog zich haar hoofd bij iederen afstekende bloeddruppel. Maar de Heiland in zijne liefde zond haar van daar, eer het haar te veel werd. Ook zoo was het met de echtgenoot van den wereldling en wereldburger gegaan. Jezus had haar zelf vertroost. Tegenover zooveel geloof en liefde voelde de wereldwijze al zijn zelfvertrouwen bezwijken, en de wandel zijner Maria had hem voor den Heiland gewonnen en voor den hemel behouden!»

O, droegen alle vrouwen, wie een zwaard door de ziel gaat, zóó haar kruis!

Waakt en bidt, dat gij niet in verzoeking komt. Matth. 26:41.

Eens negers raad. — Een bekeerde en geëmancipeerde neger slaaf, in den omtrek van Filadelfia, sprak een zeker persoon aldus aan: »Massa, ik heb gehoord, dat gij gaat studeeren, om een predikant te worden?» — »Ja.» — »Wilt gij dan wel toelaten, dat arme Tom een enkel woordje tot u zegt?» — »Ja.» — »Gij weet, dat de goede Meester zegt: Waak en bid! Nu kunt gij altijd wakende wezen, en als gij niet bidt komt de duivel bij u binnen. Ook kunt gij altijd biddende wezen, en als gij niet waakt, dan komt de duivel eveneens bij u binnen. Maar als gij waakt en bidt, komt de duivel niet binnen, want het is met of de engel, die met het vurige lemmet eens zwaards aan de deur van het Paradijs staat, en dat zwaard altijd omkeerde, ook voor u wacht houdt. Komt de duivel links, het keert zich naar de linkerzijde om; komt hij rechts het keert zich naar de rechterzijde; waar de verzoeker ook komt, het zwaard keert zich dadelijk daarheen, omdat het zich omkeert.»

»Wat is waarheid?» Joh. 18:38.

Eene kindervraag. — Kleine Jakob zat met moeder in de trekschuit, die naar het naaste stadje voer. Hij keek door het raampje en verbeeldde zich dat de weg voorbijging, dat de boomen liepen en de schuit stillag. Waarom? Natuurlijk omdat hij het zoo zag. »Moeder,» riep het kind, »hoe aardig als de boomen loopen! Maar dat kan toch niet waar zijn?»

»Waarom niet, mijn jongen?»
»Wel, moeder, ik weet het immers beter?»
»Ja, jongen, gij weet het beter, de boomen staan stil met hun stam in den grond en de schuit gaat gestadig voort. Maar leer hier nu ook eene les uit.»

»En welke les?» vroeg Jakob.
»Deze, dat uw verstand u minder bedriegt dan uwe oogen — en dat uw hart nog veel beter gevoelt wat waar is dan uwe oogen het kunnen zien, of uw verstand het kan begrijpen.»

SPROKKELINGEN.

Bedelmonniken heeten dezulken, die in algehele armoede en alleen van almoezen moeten leven. De beide hoofddorden der bedelmonniken waren de Dominikanen en de Franciscanen; de eerste orde in 1216 door Dominicus, de andere in 1223 door Franciscus van Assisi gesticht. Aan de beide hoofddorden der bedelmonniken sloten zich later nog meer andere aan, namelijk sedert 1245 de Kameliterorden en sedert 1256 de orde der Augustijner-heremiten, tot welke laatste Luther behoorde.

De getuigenissen der menschelijke kunst, wetenschap en geschiedenis dienen allen tot zegels voor de Openbaring, en men heeft als Christen zoo weinig redenen deze te verwaarlozen en op te geven, als Paulus zijn mantel te vras in den steek te laten. Paulus deed een dichter de eere aan, hem een profet zijnz volks te heeten. De ware poëzie is eene natuurlijke soort van profetie.

T. M. L.